

Lublin, 21 lutego 2022 r.

RIO – II – 600/55/2021

Pan Tomasz Suryś
Wójt Gminy Milejów
ul. Partyzancka 13a
21-020 Milejów

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 15 listopada 2021 r. do 12 stycznia 2022 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Milejów. Protokół kontroli podpisano 1 lutego 2022 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, polegające na:

- niedostosowaniu wykazu prowadzonych dzienników częściowych do stanu faktycznego,
- wprowadzeniu regulacji umożliwiających niezachowanie zasady memoriału,
- ustaleniu nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej wydatków na zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych o wartości niższej niż 10.000 zł,
- niejednoznacznym określeniu wartości składników majątku podlegających ujęciu na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”,
- ustaleniu niewłaściwych zasad klasyfikacji zdarzeń dotyczących pobrania gotówki z banku do kasy,
- ustaleniu niekompletnych zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do kont 011, 139 i 221 oraz nieokreśleniu zasad jej prowadzenia do kont 800 i 851,

- *niejednoznacznym określeniu techniki prowadzenia ewidencji środków trwałych do konta 011,*
- *nieokreśleniu stawki umarzania wartości niematerialnych i prawnych,*
- *niezaktualizowaniu opisu systemu informatycznego dla wszystkich programów stosowanych do prowadzenia ewidencji księgowej,*
- *niesporządzenie opisu funkcji służącej do wyliczania skutków obniżenia górnych stawek podatków, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP – str. 7-9, 33 protokołu.*

Dokonać zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- ujęcie w wykazie ksiąg rachunkowych stosowanych dzienników częściowych, a przy prowadzeniu ksiąg przy użyciu komputera - sporządzenie wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,
- wyeliminowanie postanowień umożliwiających niezachowanie zasady memoriału,
- wyeliminowanie postanowień dotyczących planowania w § 606 „Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych” wydatków na zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych o wartości niższej niż 10.000 zł, w związku z postanowieniami „Klasyfikacji paragrafów wydatków i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącej Załącznik Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.),
- jednoznaczne określenie zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”,
- ujęcie w zakładowym planie kont konta 141 „Środki pieniężne w drodze” i ustalenie zasad ujmowania na tym koncie operacji pobrania gotówki z banku do kasy w korespondencji z tym kontem oraz wyeliminowanie tych zdarzeń z opisu konta 140/2 „Krótkoterminowe aktywa finansowe”,
- ustalenie kompletnych zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do wszystkich kont księgi głównej Urzędu,
- jednoznaczne wskazanie techniki prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 011 „Środki trwałe”,
- określenie stawki umorzeniowej wartości niematerialnych i prawnych,
- sporządzenie kompletnego opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz wszystkich programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji stosownie do przepisów art. 6 ust. 1, art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz 217 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania wskazanych wyżej kont, określonych w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju

i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

- 1.2. *Prowadzenie ewidencji szczegółowej do kont 020 „Wartości niematerialne i prawne”, 101 „Kasa” i 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (w zakresie dochodów z tytułu opłat za budowę przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków) – inną techniką niż określona w polityce rachunkowości oraz – w zakresie konta 221 – przy użyciu programu komputerowego (arkusza kalkulacyjnego Excel), niespełniającego wymogów ustawy o rachunkowości – str. 9 - 10 protokołu.*

Księgi rachunkowe prowadzić w sposób określony w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu komputera, zapewnić trwałość dokonanych w nich zapisów, automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenie obrotów lub sald oraz stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisów, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 i 6 oraz art. 23 ust. 1 i 5 powołanej ustawy o rachunkowości.

- 1.3. *Ewidencjonowanie operacji na kontach nieujętych w zakładowym planie kont – str. 11 protokołu.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit a i ust. 2 ustawy o rachunkowości. Jeżeli zamieszczona w zakładowym planie kont liczba kont syntetycznych jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb prowadzenia prawidłowej ewidencji - uzupełniać go o konta zgodne co do treści ekonomicznej, zgodnie z przepisami § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 1.4. *Zaliczenie – w 2020 r. – do przychodów Urzędu Gminy dochodów wykonanych zrealizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej (z tytułu funduszu alimentacyjnego, zaliczki alimentacyjnej i opłat za wydanie Karty Dużej Rodziny w części należnej gminie) – str. 11 – 12 protokołu.*

Do przychodów Urzędu Gminy zaliczać wyłącznie dochody budżetu nieujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych, w związku z przepisami § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 1.5. *Naruszenie porządku systematycznego przy ewidencjonowaniu operacji gospodarczych – str. 12 - 13 protokołu.*

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- a) operacje dotyczące wpłat dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami dokonane u inkasenta w poprzednim okresie sprawozdawczym, a które wpłynęły na rachunek budżetu w następnym okresie sprawozdawczym, ewidencjonować:
- pod datą wpłaty dochodów u inkasenta:
 - * w ewidencji Urzędu Gminy:
 - Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (konto analityczne inkasenta),
 - Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (konto analityczne osoby zobowiązanej),
 - pod datą faktycznego wpływu dochodów na rachunek bankowy budżetu:
 - * w ewidencji budżetu:
 - Wn 133 „Rachunek budżetu”,
 - Ma 901 „Dochody budżetu”,
 - * w ewidencji Urzędu Gminy:
 - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
 - Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (konto analityczne inkasenta),
- b) ujmować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.), stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w Załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.6. Nieterminowe regulowanie zobowiązań, w tym skutkujące wystąpieniem na 31.12.2020 r. zobowiązań wymagalnych (łącznie w kwocie 434.327,03 zł) i zapłatą odsetek (w kwocie 219,13 zł) – str. 17, 24-25, 84, 85 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

1.7. Nieuzasadnione zaktualizowanie wartości początkowej działki gruntu oddanej w użytkowanie wieczyste – str. 19 protokołu.

Środki trwale ujmować w księgach rachunkowych według ich wartości początkowej, mając na uwadze przepisy art. 28 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Skorygować wartość gruntu wskazanego w protokole, w związku z przepisami art. 24 ust. 2 tej ustawy.

1.8. Przypadki dokonania odpisu podatków pod niewłaściwą datą – str. 21 protokołu.

Odpisu podatków na kontach podatników dokonywać pod datą doręczenia stronie decyzji, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze przepisy art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.).

1.9. Nieujęcie – w księgach rachunkowych 2020 r. – wszystkich kosztów dotyczących tego roku (w kwocie 189.652,42 zł) oraz ujęcie w księgach tego roku kosztów dotyczących roku 2021 (w kwocie 5.976,18 zł) – str. 21 protokołu.

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.10. Nieprawidłowości w zakresie jednostkowych sprawozdań za 2020 r., polegające na:

- w sprawozdaniu Rb-27S – wykazaniu zawyżonej kwoty zaległości (w dz. 700 rozdz. 7005 § 0550 o 34,35 zł), zaniżonej kwoty należności (w dz. 900 rozdz. 90001 § 0940 o 100 zł) i niewykazaniu pozostałych do zapłaty należności z tytułu funduszu alimentacyjnego (co skutkowało wykazaniem w sprawozdaniu zbiorczym danych niewynikających ze sprawozdań jednostkowych w tym zakresie),
- w sprawozdaniach Rb-28S i Rb-Z - wykazaniu zawyżonej kwoty zobowiązań wymagalnych (w wysokości 23.245,48zł),
- w sprawozdaniu Rb-N – wykazaniu zawyżonej kwoty depozytów (o kwotę 532,74 zł) oraz należności wymagalnych i pozostałych (o kwotę 2.711 zł) – str. 20, 26 - 32 protokołu.

Jednostkowe sprawozdania budżetowe sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144), w szczególności w sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” – wykazywać należności, w tym zaległości z tytułu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami – w § 2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami” – w takiej samej wysokości jak w sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, stosownie do przepisów § 6 ust. 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 37 do tego rozporządzenia.

Zbiornicze sprawozdania budżetowe, w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 cytowanego rozporządzenia.

Jednostkowe sprawozdania Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” i Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” sporządzać na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy § 2 ust. 1 pkt 4, § 12 ust. 4 i § 13 ust. 1 pkt 4 - 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej Załącznik nr 8 do tego rozporządzenia.

- 1.11. Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2020 r. – zawyżonych skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie rozłożenia na raty zapłaty zaległości i odroczenia terminu płatności w podatku od nieruchomości (o 148.130 zł) – str. 33, 34 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki decyzji o rozłożeniu na raty zapłaty zaległości podatkowych i odroczenia terminu płatności, za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 10 lit. b w związku z § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Sporządzić skorygowane sprawozdania Rb-PDP i Rb – 27 S – w zakresie danych objętych sprawozdaniem Rb – PDP - za 2020 r., mając na uwadze przepisy § 23 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Chełmie w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 22 ust. 6 i 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

- 1.12. Zinwentaryzowanie środków trwałych powierzonych spółce do nieodpłatnego używania drogą weryfikacji – str. 38 protokołu.*

Powierzone kontrahentom własne składniki aktywów inwentaryzować drogą uzyskania potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. *Niezłożenie – przez Urząd Gminy – deklaracji na podatek leśny na 2020 r. – str. 42 protokołu.*

Składać deklarację na podatek leśny, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 1 i art. 6 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.).

2.1.2. *Nieprawidłowe sporządzenie przez Urząd Gminy deklaracji na podatek od nieruchomości na 2020 r., przez:*

- *wykazanie – niepodlegających opodatkowaniu – gruntów zajętych pod pasy drogowe dróg publicznych,*
- *niewykazanie części gruntów i budynków – stanowiących własność gminy – ustawowo zwolnionych z podatku od nieruchomości,*
- *niewykazanie powierzchni oddanych w najem lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości (i opodatkowanie podatkiem od nieruchomości tych najemców),*
- *niesporządzenie korekty tej deklaracji, mimo zaistnienia przesłanek – str. 43, 44 protokołu.*

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, w związku z przepisami art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, w szczególności:

- nie wykazywać przedmiotów wyłączonych z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 2 ust. 3 cytowanej ustawy, w tym gminnych gruntów, oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków symbolem „dr”, zajętych pod pasy drogowe dróg publicznych w rozumieniu przepisów o drogach publicznych,
- wykazywać powierzchnię oddanych w najem gminnych lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a powołanej ustawy.

Jeżeli w trakcie roku podatkowego zaistniało zdarzenie mające wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku składać korektę deklaracji, zgodnie z przepisami art. 6 ust. 9 pkt 2 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Wyjaśnić, na kim ciąży obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości w zakresie gruntów oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków symbolem „dr” - nie zajętych pod pasy drogowe dróg publicznych, wskazanych w protokole kontroli, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a po przeprowadzeniu postępowania określić wysokość zobowiązania podatkowego, mając na uwadze w przepisy art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.).

2.1.3. Przypadki niesprawdzania i nieprawidłowego sprawdzania deklaracji/informacji podatkowych, o czym świadczy:

- przyjęcie za podstawę opodatkowania budynku powierzchni jego zabudowy,
- opodatkowanie podatkiem od nieruchomości gruntów i budynków, należących do przedsiębiorcy, stawkami dla „gruntów pozostałych” i „budynków pozostałych”, mimo niezbrania dowodów uzasadniających ich zastosowanie,
- opodatkowanie pojazdów podatkiem od środków transportowych na podstawie niekompletnie wypełnionej deklaracji – str. 45 - 47, 54, 55 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje/informacje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 Ordynacji podatkowej.

Do podstawy opodatkowaniu budynków przyjmować ich powierzchnię użytkową, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Grunty i budynki, będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawek dla tych kategorii nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 2 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a tej ustawy.

Podatników podatku od środków transportowych, którzy w deklaracjach nie podali informacji niezbędnych do zastosowania prawidłowej stawki podatku, wzywać do ich uzupełnienia, w związku z przepisami art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Uwzględniając powołane przepisy, prawidłowo opodatkować podatników wskazanych w protokole kontroli, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.4. Opodatkowanie gruntów podatkiem leśnym niezgodnie z ewidencją gruntów i budynków. Nieopodatkowanie podatkiem od nieruchomości budynku – str. 48, 49 - 51 protokołu.

Przy opodatkowywaniu gruntów i budynków uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990 z późn. zm.), zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków. Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji gruntów i budynków, w celu ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania podatkiem leśnym.

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.5. Nieprawidłowe opodatkowanie podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości gruntów stanowiących współwłasności – str. 48, 49, 51 - 53 protokołu.

Przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, że grunty te stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), art. 2 ust. 4 ustawy o podatku leśnym i art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasność, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.), w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli grunty stanowią współwłasność osób fizycznych i osoby prawnej – egzekwować od tych osób deklaracje na podatek rolny, leśny i od nieruchomości i opłacanie podatku na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6a ust. 10 ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 7 ustawy o podatku leśnym, art. 6 ust. 11 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze, że podatnik – w związku z solidarną odpowiedzialnością za zobowiązania podatkowe – powinien wykazać w deklaracji, obejmującej grunty stanowiące współwłasność cały grunt, a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności i wyliczyć podatek od całego gruntu stanowiącego współwłasność.

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.6. Nieuzasadnione dokonanie odpisu podatku leśnego z konta podatnika – str. 49, 50 protokołu.

Przypisów i odpisów podatków na szczegółowych kontach podatników dokonywać na podstawie dowodów księgowych, wskazanych w przepisach § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego w związku z art. 21 § 3 i art. 212 Ordynacji podatkowej. Na kontach podatników wykazywać stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2.1.7. Nieprawidłowości w zakresie udzielanych ulg w zapłacie podatków, polegające na:

- niewyznaczeniu stronie – przed wydaniem decyzji częściowo uwzględniającej wniosek podatnika – siedmiodniowego terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego,
- wskazaniu w decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych – niekompletnej podstawy prawnej jej wydania,
- wskazaniu – w decyzji w sprawie udzielenia zwolnienia z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów – nieprawidłowej daty rozpoczęcia stosowania zwolnienia i ulg – str 55-57 protokołu.

Przed wydaniem decyzji częściowo uwzględniającej wniosek podatnika w sprawie o ulgę w zapłacie podatku, wyznaczać stronie siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego, stosownie do przepisów art. 200 § 1 w związku z art. 123 Ordynacji podatkowej.

W podstawie prawnej decyzji w sprawie umorzenia zaległości w podatku od środków transportowych, stanowiącej pomoc de minimis, wskazywać – obok przepisów art. 67a § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej – przepisy art. 67b § 1 pkt 2 tej ustawy oraz rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r. z późn. zm.) w związku z art. 210 § 1 pkt 4 Ordynacji podatkowej.

W decyzjach w sprawie udzielenia zwolnienia z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego, wskazywać datę rozpoczęcia stosowania zwolnienia i ulg, zgodnie z przepisami art. 13d ust. 1 i 3 w związku z art. 12 ust. 1 pkt 4, ust. 3 i ust. 6 ustawy o podatku rolnym, w związku z przepisami art. 210 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacji podatkowej.

2.1.8. Wykazanie w ewidencji księgowej – na 31.12.2020 r. – przedawnionych zobowiązań z tytułu podatku od środków transportowych – str. 59, 60 protokołu.

Zobowiązania, które zgodnie z przepisami art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej uległy przedawnieniu, odpisywać z kont podatników i dłużników, w związku z przepisami art. 59 § 1 pkt 9 tej ustawy oraz przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Wyjaśnić, czy zaległości podatkowe z lat 2014-2015 podatnika wskazanego w protokole kontroli, uległy przedawnieniu, mając na uwadze przepisy art. 70 § 4 Ordynacji podatkowej i powołane wyżej przepisy.

Ponadto, uregulować stan prawny lokalu mieszkalnego - wskazanego w protokole kontroli - mając na uwadze, że jeżeli najemca jest w zwłoce z zapłatą czynszu, nie zamieszkuje w wynajmowanym mieszkaniu lub wynajął, podnajął albo oddał do bezpłatnego używania lokal lub jego część bez wymaganej pisemnej zgody właściciela, właściciel ma prawo wypowiedzieć umowę najmu, zgodnie z uregulowaniami zawartymi w art. 11 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 172) – str. 61 protokołu.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Nieprawidłowe ustalenie okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę i nagrody nagrody jubileuszowej – str. 71-72, 75 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę i nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, stosownie do przepisów art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282 z późn. zm.). Do okresów tych nie wliczać okresu urlopu bezpłatnego, stosownie do przepisów art. 174 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.).

Nagrodę jubileuszową przyznawać i wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960).

2.2.2. Wypłacenie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za nieprawidłowo ustaloną liczbę dni, co skutkowało jego zaniżeniem – str. 74 protokołu.

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wypłacać za – poprawnie ustaloną – liczbę dni niewykorzystanego przez pracownika urlopu, w związku z przepisami art. 171 § 1 Kodeksu pracy. Przy ustalaniu ilości dni urlopu w wymiarze proporcjonalnym, przyjmować kalendarzowy miesiąc pracy odpowiadający 1/12 wymiaru urlopu przysługującego pracownikowi na podstawie art. 154 § 1 i 2 Kodeksu pracy, zaokrąglając niepełny kalendarzowy miesiąc pracy w górę do pełnego miesiąca, stosownie do przepisów art. 155^{2a} § 1 i § 2 tej ustawy, a niepełny dzień urlopu zaokrąglając w górę do pełnego dnia, zgodnie z art. 155³ § 1 tej ustawy.

2.2.3. Nieprawidłowe ustalenie wartości zamówienia na przebudowę budynku szkoły podstawowej, a w konsekwencji wskazanie tej wartości w protokole postępowania i ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia – str. 82-83 protokołu.

Wartość zamówienia na wykonanie robót budowlanych ustalać z należytą starannością, jako całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy bez podatku od towarów i usług – na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na podstawie dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót albo na podstawie planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, stosownie do przepisów art. 28 i art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.). Tak ustaloną wartość wskazywać w protokole postępowania oraz w ogłoszeniu o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne, zamieszczanym w Biuletynie Zamówień Publicznych, zgodnie z przepisami art. 72 ust. 1 pkt 2 i art. 309 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz zgodnie z zakresem określonym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2439).

2.2.4. Przekazanie placu budowy wykonawcy przebudowy budynku szkoły podstawowej z naruszeniem terminu ustalonego w umowie – str. 83 protokołu.

Przestrzegać postanowień zawieranych umów w sprawach zamówień publicznych, w szczególności umów o roboty budowlane, przekazując teren budowy w oznaczonym w umowie terminie, umożliwiającym wykonawcy terminową realizację zamówienia, w związku z przepisami art. 647 ustawy Kodeks cywilny, mając na uwadze – wynikający z przepisów art. 431 ustawy Prawo zamówień publicznych – obowiązek współdziałania przy wykonaniu umowy w celu należytej realizacji zamówienia.

Zmian umów o zamówienia publiczne dokonywać – pod rygorem nieważności – z zachowaniem formy pisemnej, stosownie do przepisów art. 432 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze przepisy art. 648 § 1 w związku z art. 77 § 1 Kodeksu cywilnego.

2.2.5. Niewyegzekwowanie – od wykonawcy przebudowy budynku szkoły podstawowej – przedłużenia okresu ważności gwarancji ubezpieczeniowej lub wniesienia nowego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, w związku ze zmianą terminu realizacji zamówienia – str. 83 protokołu.

W sytuacji wydłużenia okresu realizacji umowy o zamówienie publiczne, gdy wniesione przez wykonawcę zabezpieczenie należytego wykonania tej umowy w formie np. gwarancji ubezpieczeniowej posiada określony termin ważności – krótszy niż (przedłużony) termin realizacji umowy lub udzielonej rękojmi – żądać od wykonawcy przedłużenia jego ważności lub wniesienia nowego zabezpieczenia, obejmującego pozostały okres trwania umowy i rękojmi, mając na uwadze funkcję zabezpieczenia wynikającą z przepisów art. 449 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia, wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, zmieniać formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia – nie później niż w ostatnim dniu jego ważności, stosownie do przepisów art. 452 ust. 9 i 10 powołanej ustawy.

2.2.6. Brak kontrasygnaty skarbnika na umowach skutkujących powstaniem zobowiązań gminy – str. 83-84 protokołu.

Umowy i inne dokumenty, potwierdzające czynności prawne mogące spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, przedkładać skarbnikowi gminy lub osobie przez niego upoważnionej, celem ich kontrasygnaty, stosownie do przepisów art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.).

2.2.7. Udzielenie zamówienia na zaciągnięcie kredytu długoterminowego (w kwocie 7.000.000zł) – w trybie z wolnej ręki – wykonawcy innemu, niż wykonawca z którym prowadzono negocjacje – str. 86-87 protokołu.

Zamówienia publicznego udzielać wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych, stosownie do jej art. 17 ust. 2, w tym – w trybie z wolnej ręki – wykonawcy, z którym przeprowadzono negocjacje, zgodnie z przepisami art. 213 ust. 1 tej ustawy.

2.2.8. Niewezwanie wykonawcy – w prowadzonym w trybie z wolnej ręki postępowaniu na zaciągnięcie kredytu długoterminowego – do uzupełnienia dokumentów potwierdzających niepodleganie wykluczeniu z postępowania, w sytuacji złożenia dokumentów nieaktualnych – str. 87 protokołu.

Wykonawcę, który nie złożył podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń składanych w postępowaniu lub są one niekompletne lub zawierają błędy, wzywać – odpowiednio – do ich złożenia, poprawienia lub uzupełnienia w wyznaczonym terminie, chyba że wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo oferta wykonawcy podlegają odrzuceniu bez względu na ich złożenie, uzupełnienie lub poprawienie lub zachodzą przesłanki unieważnienia postępowania, stosownie do przepisów art. 128 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

2.2.9. Nieprzekazanie ogłoszenia o udzieleniu zamówienia na zaciągnięcie kredytu długoterminowego Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej – str. 87 - 88 protokołu.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne przekazywać do publikacji Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania, stosownie do przepisów art. 265 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

2.3. W zakresie otrzymanych i udzielonych dotacji:

2.3.1. Wyznaczenie nieprawidłowego terminu do składania ofert w otwartym konkursie na realizację zadań publicznych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej w 2020 r. – str. 92 protokołu.

W ogłoszeniach o otwartym konkursie ofert wyznaczać termin do składania ofert nie krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia, o którym mowa w przepisach art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.), zgodnie z przepisami art. 13 ust. 1 tej ustawy.

2.3.2. Niezamieszczenie wyników otwartego konkursu ofert - na realizację w 2020 r. zadań publicznych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej - na stronie internetowej Urzędu Gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej – str. 92 protokołu.

Wyniki otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych ogłaszać w sposób określony w przepisach art. 13 ust. 3 w związku z art. 15 ust. 2j ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

3. W zakresie długu publicznego:

3.1. Wykazanie – w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2021-2024 uchwalonej w 2021 r. - nieprawidłowych danych w zakresie przychodów z tytułu spłat pożyczek udzielonych w latach ubiegłych, rozchodów z tytułu spłat rat kapitałowych kredytów wynikających z zawartych umów oraz kwoty długu – str. 94-95 protokołu.

W wieloletniej prognozie finansowej wykazywać realistyczne dane zgodnie z przepisami art. 226 ust. 1 w związku z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

4. W zakresie mienia komunalnego:

4.1. Nieprawidłowości przy zbywaniu nieruchomości, polegające na:

- zamieszczeniu – w ogłoszeniach o przetargu na sprzedaż nieruchomości – wymagania od uczestników przetargu przedłożenia komisji przetargowej dowodu wpłaty wadium,
- dopuszczenie do części ustnej rokowań osoby, która złożyła niekompletną ofertę,
- niezamieszczenie – wyciągu z ogłoszenia o przetargu – w prasie o zasięgu obejmującym powiat,
- niepodaniu do publicznej wiadomości informacji o wyniku przetargu w Biuletynie Informacji Publicznej – str. 98, 99 protokołu.

W ogłoszeniu o przetargu nie zamieszczać żądania przedłożenia komisji przetargowej dowodu wniesienia wadium, mając na uwadze, że warunkiem udziału w przetargu jest wniesienie wadium w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu o przetargu, a termin ten winien być wyznaczony w taki sposób, aby umożliwić komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano jego wniesienia, stosownie do przepisów § 4 ust. 1, 5 i 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2213 z późn. zm.).

Odmawiać udziału w ustnej części rokowań osobom, których zgłoszenia nie zawierają wszystkich wymaganych informacji stosownie do przepisów § 28 ust. 4 w związku z § 26 ust. 2 cytowanego rozporządzenia.

W przypadku przetargu na zbycie nieruchomości, której cena wywoławcza jest wyższa niż równowartość 10.000 euro, wyciąg z ogłoszenia o przetargu zamieszczać w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest zbywana nieruchomość, ukazującej się nie rzadziej niż raz w tygodniu, co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu, stosownie do przepisów § 6 ust. 4 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości informację o wyniku przetargu, zgodnie z przepisami § 12 ust. 1 tego rozporządzenia.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Milejów